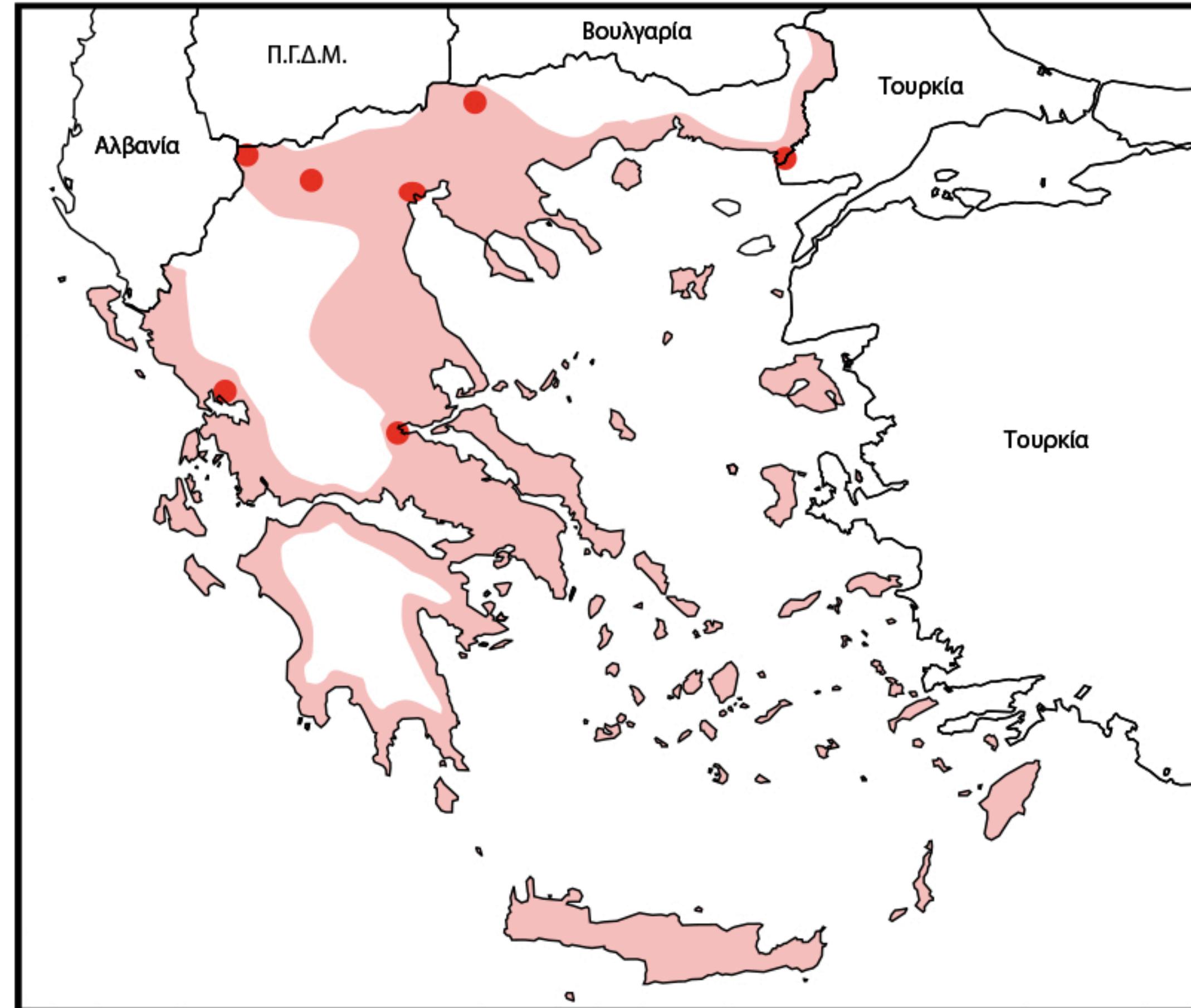

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κινδυνεύον EN [A2cd]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Μειωμένου ενδιαφέροντος LC

Summary: The Purple Heron is a rare and local summer visitor and a fairly common passage migrant in Greece. Apparently more widespread and common in the past, the species has today a patchy and restricted breeding range, nesting mainly in northern Greece (Thrace, Macedonia and Epirus), with only few pairs elsewhere on the mainland (Handrinos & Akriotis 1997). The total population in Greece has been estimated (2003) at 40-50 pairs, breeding in at least 7 wetland sites. More widespread during passage, Purple Herons can be seen throughout the mainland and on a few islands.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Ο πορφυροτσικνιάς είναι σπάνιος και τοπικός καλοκαιρινός επισκέπτης, καθώς και πιο κοινός και διαδεδομένος διερχόμενος μετανάστης στην Ελλάδα. Είδος πιο διαδεδομένο και πιο κοινό στο παρελθόν, έχει σύμερα κατακερματισμένη και τοπική κατανομή, κυρίως στη βόρεια και λιγότερο στην κεντρική Ελλάδα. Τα τελευταία τρία χρόνια ο αναπαραγόμενος πληθυσμός του πορφυροτσικνιά στην Ελλάδα έχει περιοριστεί στο 10% αυτού που καταγράφηκε τη δεκαετία του '70 (600-650 ζευγ.), το είδος δε έχει σταματήσει να φωλιάζει σε πολλούς υγρότοπους της νότιας Ελλάδας (Καζαντζίδης 2005, Handrinos & Akriotis 1997). Ο πληθυσμός του στην Ελλάδα εκτιμήθηκε (2003) σε 40-60 ζευγ. σε 7 υγρότοπους (στα Δέλτα των ποταμών Αξιού, Έβρου και Σπερχειού και στις λίμνες Κερκίνη, Πρέσπα και Χειμαδίτιδα, καθώς και στον Αμβρακικό κόλπο) (Υφαντής & Καζαντζίδης 2003, Καζαντζίδης 2005), με τάσεις περαιτέρω μείωσης. Ο σημαντικότερος στην Ελλάδα χώρος φωλιάσματος του είδους είναι το Δέλτα Αξιού, με 16-20 ζευγ. (Υφαντής & Καζαντζίδης 2003). Είδος πιο διαδεδομένο κατά τις μεταναστευτικές περιόδους και κατά τη μετα-αναπαραγωγική περίοδο, παρατηρείται (συνήθως μεμονωμένα άτομα) σε πολλούς υγρότοπους σε όλη την Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων και αρκετών νησιών (Handrinos & Akriotis 1997). Υπάρχουν 3 επανευρέσεις στην Ελλάδα απόμων δακτυλιωμένων σε Ολλανδία, Αυστρία και Ουγγαρία, ενώ ένα άτομο που δακτυλιώθηκε στη Λ. Κερκίνη βρέθηκε στην Κορυτσά της Αλβανίας (Ακριώτης & Χανδρινός 2004).

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ
ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΑΣ
ΣΠΟΝΔΥΛΟΖΩΑ

262

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: Το 0,1-0,2% του ευρωπαϊκού (Ευρώπη-Μεσόγειος-Μαύρη Θάλασσα) (Wetlands International 2006).

Οικολογία: Ο πορφυροτσικνιάς ζει σε υγρότοπους γλυκών νερών και δέλτα ποταμών. Φωλιάζει σε πυκνούς και εκτεταμένους καλαμιώνες και περιστασιακά σε παραποτάμια ή παραλίμνια δάσον. Φωλιάζει σε μονοειδείς χαλαρές αποικίες και σπανιότερα μοναχικά. Περιστασιακά, ιδιαίτερα εκεί όπου δεν υπάρχουν εκτεταμένοι καλαμιώνες, φωλιάζει με άλλα είδη ερωδιών, σε μικτές αποικίες (Λ. Κερκίνη). Τρέφεται με υδρόβια έντομα, αμφίβια και ψάρια σε αβαθείς βάλτους γλυκών νερών, συνήθως κρυμμένος στην πυκνή βλάστηση και σε ορυζώνες. Γεννά 3-5 αβγά κατά τον Απρίλιο-Μάιο, τα οποία επωάζει για 25-26 ημέρες. Οι νεοσσοί αποκτούν το πλήρες φτέρωμά τους σε ηλικία 45-50 ημερών, οπότε και εγκαταλείπουν τη φωλιά (Καζαντζίδης 2005).

Απειλές: Η ρύπανση των νερών και η καταστροφή και υποβάθμιση των υγρότοπων, ιδιαίτερα των γλυκών νερών, όπως οι λίμνες και τα έλη, είναι από τις κύριες απειλές του είδους στην Ελλάδα. Οι λόγοι της μείωσης του πληθυσμού του πορφυροτσικνιά στην Ελλάδα δεν είναι επαρκώς γνωστοί, ενδέχεται όμως να οφείλονται σε αλλοιώσεις στους υγρότοπους της υποσαχάριας Αφρικής, όπου διαχειμάζει το είδος (Υφαντής & Καζαντζίδης 2003, Καζαντζίδης 2005). Επίσης, η πρακτική της καύσης των καλαμιώνων αργά την άνοιξη σε πολλές περιοχές της βόρειας Ελλάδας μπορεί να περιορίσει τη δυνατότητα του φωλιάσματος του είδους.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος σχεδόν ο αναπαραγόμενος πληθυσμός και μέρος του διερχόμενου κατά τη μετανάστευση πληθυσμού απαντώνται σε περιοχές του δικτύου ΖΕΠ/Natura 2000.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Προστασία των υγρότοπων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση, με έμφαση στους υγρότοπους όπου το είδος αναπαράγεται. Προώθηση μέτρων για περιορισμό της χρήσης γεωργικών φαρμάκων και λιπασμάτων στις καλλιέργειες περιφερειακά των υγρότοπων. Διαχείριση των καλαμιώνων με τρόπο που να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις οικολογικές απαιτήσεις του είδους για φώλιασμα και απαγόρευση της καύσης τους. Συστηματική απογραφή του αναπαραγόμενου πληθυσμού και καταγραφή των απειλών που αντιμετωπίζει.